

KOMMUNLEDNINGSKONTOR KLK
Kommunjurist
Ylva Ehn

Förslag på ny nämndorganisation inom socialtjänstens område

Inledning

På uppdrag av den politiska ledningen ska det inrättas en ny nämndorganisation inom socialtjänstens område från och med den 1 juni 2023. Promemorian innehåller en redogörelse för de beslutspunkter som behövs för att förändringen ska kunna genomföras samt förklaringar och bilagor med förslag på de nya nämndernas reglementen, taxor och avgifter samt fördelning av nämndmål och budget. Promemorian är strukturerad som ett tjänsteutlåtande för att det ska vara enkelt att redan nu förstå vilka beslut som sedermera ska kunna fattas av kommunfullmäktige.

Förslag till beslutssatser för kommunfullmäktige

Nedan redovisas förslag på de beslut som kommunfullmäktige behöver fatta inför den nya nämndorganisationen.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige beslutar att en ny nämnd som ska ansvara för äldrefrågor inom socialtjänstens område, äldrenämnden (ÄLN), ska inrättas från och med den 1 juni 2023.
2. Kommunfullmäktige beslutar att antalet ledamöter och ersättare i den nya äldrenämnden ska vara 11 ledamöter och 11 ersättare.
3. Kommunfullmäktige beslutar att mandatperioden för den nya äldrenämnden under 2023-2026 ska vara ett kalenderår i taget dvs. från och med den 1 januari till och med den 31 december varje år, med undantag från 2023 där mandatperioden löper från och med den 1 juni 2023 till och med den 31 december 2023.

4. Kommunfullmäktige beslutar att ett reglemente för den nya äldrenämnden enligt bilaga 1 ska antas och gälla från och med den 1 juni 2023.
5. Kommunfullmäktige beslutar att en ny socialnämnd (SON) ska ansvara för övriga frågor inom socialtjänstens område utom de äldre frågor som definieras i äldrenämndens reglemente i punkten fyra ovan.
6. Kommunfullmäktige beslutar att antalet ledamöter och ersättare i den nya socialnämnden ska vara 11 ledamöter och 11 ersättare.
7. Kommunfullmäktige beslutar att mandatperioden för den nya socialnämnden under 2023-2026 ska vara ett kalenderår i taget dvs. från och med den 1 januari till och med den 31 december varje år, med undantag från 2023 där mandatperioden löper från och med den 1 juni 2023 till och med den 31 december 2023.
8. Kommunfullmäktige beslutar att ett nytt reglemente för den nya socialnämnden enligt bilaga 2 ska antas och gälla från den 1 juni 2023.
9. Kommunfullmäktige beslutar att uppdraget för samtliga ledamöter och ersättare i den nuvarande socialnämnden ska återkallas från och med den 1 juni 2023.
10. Kommunfullmäktige beslutar att de styrdokument som tidigare beslutats av fullmäktige som gäller för den nuvarande socialnämnden ska gälla i tillämpliga delar för den nya äldrenämnden och den nya socialnämnden från och med den 1 juni 2023.
11. Kommunfullmäktige beslutar att nämndmål och indikatorer för socialnämnden i verksamhetsplanen för 2023 fördelas till de nya nämnderna (SON och ÄLN) från och med 1 juni 2023, enligt bilaga 3 *Mål, budget och taxor för socialnämnden och äldrenämnden* daterad den 26 oktober 2022.
12. Kommunfullmäktige beslutar att driftsbudget, investeringsbudget och snittkostnad (netto) för socialnämnden i verksamhetsplanen för 2023 fördelas till de nya nämnderna (SON och ÄLN) från och med 1 juni 2023, enligt bilaga 3 *Mål, budget och taxor för socialnämnden och äldrenämnden* daterad den 26 oktober 2022.

13. Kommunfullmäktige beslutar att uppföljning av nämndmål, indikatorer och budget för de nya nämnderna (SON och ÄLN) som inrättas den 1 juni 2023 ska avse hela året från och med januari 2023 och redovisas i respektive nämnd.
14. Kommunfullmäktige beslutar att taxor och avgifter i verksamhetsplanen för 2023 ska gälla de nya nämnderna (SON och ÄLN) från och med den 1 juni 2023, enligt bilaga 3 *Mål, budget* och taxor för socialnämnden och äldrenämnden daterat den 26 oktober 2022.

Sammanfattning

På uppdrag av den politiska ledningen föreslås att det ska inrättas en ny nämndorganisation inom socialtjänstens område där socialnämndens uppgifter delas mellan två nya nämnder; en äldrenämnd och en socialnämnd. Den nya äldrenämnden ska framför allt fullgöra kommunens uppgifter inom äldreomsorgen för personer över 65 år, medan socialnämnden ska fullgöra övriga uppgifter för vilka äldrenämnden inte ansvarar. Det föreslås att de nya nämnderna ska inrättas från och med den 1 juni 2023. Antalet ledamöter och ersättare i de nya nämnderna föreslås vara 11 ledamöter och 11 ersättare. Mandatperioden för de nya nämnderna under 2023-2026 föreslås vara ett kalenderår i taget med undantag från 2023 där mandatperioden löper från och med den 1 juni 2023 till och med den 31 december 2023. I samband med att den nya socialnämnden inrättas ska uppdraget för samtliga ledamöter och ersättare i den nuvarande socialnämnden återkallas.

Vidare föreslås att nämndmål, indikatorer och budget som avser socialnämnden i verksamhetsplanen för 2023 ska fördelas till de nya nämnderna (SON och ÄLN) enligt den föreslagna ansvarsfördelningen nämnderna emellan. Socialnämndens taxor och avgifter för 2023 som kommunfullmäktige beslutar om i verksamhetsplanen föreslås gälla för båda nämnderna från och med den 1 juni 2023.

Ärendet

En ny nämndorganisation

På uppdrag av den politiska ledningen föreslås att det ska inrättas en ny nämndsorganisation inom socialtjänstens område där socialnämndens uppgifter delas mellan två nya nämnder; en äldrenämnd och en socialnämnd. Den nya äldrenämnden ska framför allt fullgöra kommunens uppgifter inom äldreomsorgen för personer över 65 år, medan den nya socialnämnden ska fullgöra övriga uppgifter för vilka äldrenämnden inte ansvarar, se närmare om nämndernas uppgifter nedan.

Antalet ledamöter och ersättare i de nya nämnderna föreslås vara 11 ledamöter och 11 ersättare. Mandatperioden för de nya nämnderna under 2023-2026 föreslås vara ett kalenderår i taget dvs. från och med den 1 januari till och med den 31 december varje år, med undantag från 2023 där mandatperioden löper från och med den 1 juni 2023 till och med den 31 december 2023. Det föreslås att de nya nämnderna ska inrättas från och med 2023-06-01. I samband med att den nya socialnämnden inrättas ska uppdraget för samtliga ledamöter och ersättare i den nuvarande socialnämnden återkallas. Kommunfullmäktige föreslås även besluta att de styrdokument som tidigare beslutats av fullmäktige som gäller för den nuvarande socialnämnden ska gälla i tillämpliga delar för den nya äldrenämnden och den nya socialnämnden från och med den 1 juni 2023.

Äldrenämndens uppgifter

Det föreslås att äldrenämnden ska fullgöra kommunens uppgifter enligt socialtjänstlagen (2001:453), SoL inom äldreomsorgen för personer över 65 år. Nämnden ska därmed ansvara för uppgifter enligt SoL i ordinärt eller särskilt boende för personer över 65 år som är i behov av bistånd för hemtjänst, trygghetslarm, dagvård, avlastning, korttidsboende, matdistribution samt andra insatser som är relevanta inom äldreomsorgen. Nämnden ska vidare ansvara för anhörigstöd till anhöriga som vårdar eller stödjer en närstående över 65 år. Undantaget från äldrenämndens ansvar enligt SoL är insatser för äldre personer med funktionsnedsättning som före 66 års ålder¹ fortlöpande fått insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387), LSS, på grund

¹ Enligt 9 b § LSS kan den som fyllt 65 år få personlig assistans endast om insatserna ha beviljats eller ansökan har gjorts dessförinnan. De nuvarande åldersgränserna i LSS ska dock höjas från 65 till 66 år den 1 januari 2023, se prop. 2021/22:181.

av utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd (1 § 1 p. samma lag) och som därutöver har behov av insatser enligt SoL.

Äldrenämnden föreslås fullgöra kommunens uppgifter på det kommunala hälso- och sjukvårdsområdet för personer över 65 år som omfattas av det kommunala hälso- och sjukvårdsansvaret på grund av att de får insatser enligt SoL, dock undantaget för äldre personer med funktionsnedsättning som före 66 års ålder² fortlöpande fått insatser enligt LSS till vissa funktionshindrade på grund av utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd (1 § 1 p. samma lag) och som dessutom har insatser enligt SoL som socialnämnden ansvarar för. Äldrenämnden ska även ansvara för färdtjänst och riksfärdtjänst för personer över 65 år, bostadsanpassningsbidrag till enskilda oavsett ålder samt service till äldre enligt lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter.

Socialnämndens uppgifter

Socialnämnden föreslås fullgöra kommunens uppgifter enligt SoL för vilka inte äldrenämnden ansvarar, innefattande insatser för personer under 65 år samt även insatser för äldre personer med funktionsnedsättning som före 66 års ålder³ fortlöpande fått insatser enligt LSS på grund av utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd (1 § 1 p. samma lag) och som därutöver har behov av insatser enligt SoL. Vidare föreslås nämnden ha fortsatt ansvar för samtliga insatser enligt LSS.

Socialnämnden föreslås även fullgöra uppgifter på det kommunala hälso- och sjukvårdsområdet för personer som omfattas av det kommunala hälso- och sjukvårdsansvaret på grund av att de får insatser med stöd av LSS, för personer under 65 år som får insatser enligt SoL och för äldre personer som före 66 års ålder⁴ fortlöpande fått insatser enligt LSS på grund av utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd (1 § 1 p. samma lag) och får sådana insatser enligt SoL. Vidare ska nämnden ansvara för färdtjänst och riksfärdtjänst för personer under 65 år.

Det föreslås att socialnämnden ska ha fortsatt ansvar för uppgifter enligt lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU), lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM), begravningslagen, lagen om mottagande av asylsökande m.fl. samt ge krisstöd i form av psykiskt och socialt omhändertagande (POSOM). Nämnden ska även fortsatt ansvara för de uppgifter

² Se fotnot 1

³ Se fotnot 1

⁴ Se fotnot 1

som i övrigt ankommer på socialnämnd enligt annan lag och författning och som inte särskilt anförtrots annan nämnd i kommunen.

Mål, budget och taxor för socialnämnden och äldrenämnden

Budgeten för socialnämnden i verksamhetsplanen för 2023 som kommunfullmäktige beslutar om den 28 november 2022, uppgår till 1 386,3 mnkr. Denna föreslås delas upp mellan socialnämnden och äldrenämnden så att socialnämndens budget 2023 blir 666,3 mnkr och äldrenämndens budget blir 720,0 mnkr, se bilaga 3. Förslaget till uppdelning följer föreslagen ansvarsfördelning, så att budget flyttas över till äldrenämnden för den verksamhet som riktar sig till personer över 65 år. Undantag är budget för verksamhet enligt LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) som föreslås ligga under socialnämnden oavsett ålder.

Investeringsbudgeten i verksamhetsplanen för socialnämnden 2023 som kommunfullmäktige beslutar om den 28 november 2022, uppgår till 4,0 mnkr. Denna föreslås delas mellan de två nya nämnderna med 1,0 mnkr till socialnämnden och 3,0 mnkr till äldrenämnden.

Medan ansvaret för verksamheten övergår från socialnämnden till äldrenämnden den 1 juni 2023, föreslås att de nya nämnderna; äldrenämnden och socialnämnden ska redovisa utfall och budget för hela året i de ekonomiska redovisningarna efter den 1 juni 2023. Det innebär att utfall och budget för perioden 1 januari t.o.m. 31 maj flyttas över till de nya nämnderna i samband med uppdelningen. Även uppföljningen av nämndmålen i delårsrapport och årsredovisning föreslås göras för hela året 2023.

Socialnämndens taxor och avgifter för 2023 som kommunfullmäktige beslutar om i verksamhetsplanen den 28 november 2022 föreslås gälla för båda nämnderna från och med den 1 juni 2023.

Ekonomiska överväganden

Budgeten för de nya nämnderna föreslås vara oförändrad jämfört med nuvarande socialnämnds budget enligt verksamhetsplan 2023.

Kostnaden för att införa två mindre nämnder i stället för en större nämnd beräknas till ca 0,9 mnkr per år för att finansiera nämndens arbete. Även tjänstemannaorganisationen påverkas av förändringen där större delen kan lösas med befintliga resurser. Dock behöver nämndsamordningen utökas och beräknas kosta ca 0,7 mnkr per år.

Bilagor

1. Reglemente för äldrenämnden
2. Reglemente för socialnämnden
3. Mål, budget och taxor för socialnämnden och äldrenämnden